

Blir stationsbyggnaderna och stationsområdet byggnadsminne?

Av Bo Hansson

Mölle Byförening begärde i juni 2012 att stationshuset, annexet och kvarvarande delar av järnvägsspår, perrong, lastkaj, lyktstolpar med mera skulle förklaras som byggnadsminne.

Länsstyrelsen gav Kulturen i Lund i uppdrag att göra en byggnadsminnesutredning. Utredningen är nu klar och innehåller mycket intressanta fakta om Mölles utveckling, stationshuset och stationsområdet. Rapporten är rikt illustrerad med bilder och ritningar.

Läs hela utredningen → [klicka här](#)

Utredarna konstaterar att de kulturhistoriska värdena är höga och komplexa. Stationsmiljön har ett högt kulturhistoriskt värde. Den välbevarade utemiljön, med perronger och planteringar, stationsbyggnadernas exteriörer och interiörer gör det möjligt att utläsa hur en järnvägsstation var organiserad under 1900-talets början.

Stationsmiljön i Mölle är välbevarad med tanke på dess ålder, även om delar av miljön har förändrats efter nedläggningen. Värdekärnan är berättelsen om järnvägens och turismens framväxt och utveckling under 1800-talets slut och 1900-talets början. Mölle stationshus bidrar till att illustrera denna historia.

I förslag till kulturhistorisk värdering konstaterar utredarna att utifrån ett nationellt perspektiv har Skåne fler privatfinansierade järnvägar än övriga Sverige, vilket bör synas i det skyddade beståndet.

Inga järnvägsbyggnader tillhöriga kategorin så kallade badbanor – dit Mölle stationshus räknas – är hittills skyddade som byggnadsminnen i Sverige.

Även i ett regionalt perspektiv finns det anledning att lyfta fram Kullaberg och Mölle som en historiskt sett viktig badort och turistmagnet. Mölle stationshus kan fungera som representant för badbanorna och de historiska privatbanorna.

I ett lokalt perspektiv har stationsmiljön, enligt utredarna, ett stort värde som en av nycklarna till förståelsen av Mölle som en av landets på sin tid främsta badort. De stora hotellen och hamnen fungerar som landmärken, men stationen bidrar på ett avgörande sätt till känslan av den framtidsoptimism som präglade trakten under 1900-talets början.

Kulturen i Lunds utredning kommer att vara en utgångspunkt när länsstyrelsen ska ta ställning till om stationen och stationsområdet ska bli ett statligt byggnadsminne. Min bedömning är att länsstyrelsen sannolikt kommer att säga ja till byföreningens begäran om en byggnadsminnesförklaring. Om det blir så kommer länsstyrelsen att fastställa de skyddsbestämmelser som behövs för att bevara stationen och stationsområdet.

Mölle den 8 februari 2015